

Anlægget og som repræsenterende de til sammes Vedligeholdelse forpligtede Interessenter at besørge udførte, ligesom ogsaa ved Ligning paa de paagældende Ejendomme at tilvejebringe de til Udgifternes Afholdelse fornødne Midler, uden at der herimod med Rette vil kunne rejses nogen Indvending fra de forpligtedes Side, og naar der fra de enkelte Digeskatyderes Side er gjort en modsat Opfattelse gældende, staaer dette i bestemt Modstrid med Loven.

Det synes i det hele taget, som om Digeskatyderne i den fra deres Repræsentanter til Digekommissionen fremkomne Redegørelse for deres Opfattelse af den nuværende Situation, se Bilag III., ere gaaede vel vidt i deres Forsøg paa at fremstille Interessenternes Sag i det gunstigst mulige Lys, saaledes at det foreliggende Aktstykke med dets ubeviste Paastande og fejlagtige Slutninger ingenlunde kan betragtes som et egentlig sagkyndigt Indlæg i Sagen. Da det imidlertid tør antages, at de i Indlægget fremsatte Paastande og den deri brugte Argumentation i det hele er Udtrykket for den hos mange og vel ogsaa største Delen af Digeskatyderne herskende Anskuelse, har Kommissionen fundet det formaalstjenligt nærmere at imødegaa de enkelte i Indlægget fremdragne Punkter og da rettest i Forbindelse med Spørgsmaalet om Digelagets Retsforhold over for Staten, med Hensyn til hvilket der særlig maa siges at gøre sig afgivende Anskuelser gældende.

I Indlæggets første Passus fremsættes da straks den noget mærkelige Paastand, at der i Digelovens § 2 ligger en, hos Digeskatyderne som en sikker Forvisning betragtet, Forudsætning om, at Digeskatten med Aaret 1903 skulde bortfalde — helt eller delvis. Til Støtte herfor henvises der til de under Lovens Behandling faldne Udtalelser samt til Lovordene, der skulde tyde paa, at Digerne i *fuldført* Stand, saa omtrent skulde kunne bære sig selv, hvad angaar deres Vedligeholdelse, efter Forløbet af de til Anlægs-Gældens Afvikling fastsatte 28 Aar. Det er oven for nærmere fremført, at man paa Lovens Tid sandsynligvis har nærret for sangvinske Anskuelser om Anlæggets Modstandskraft og ikke har forudsat, at Kravene til deres Sikring og Vedligeholdelse vilde blive af det Omfang, som Eftertiden har vist, men her fra at slutte til en Lovgiveren bevidst Tanke om, at der ikke efter de 28 Aars Forløb skulde blive Spørgsmaal om nogen Udgift af væsentlig Betydning for Interessenterne til Anlæggets Vedligeholdelse turde være ganske uberettiget, og det saa meget mere, som det i alt Fald ikke kan være Interessenterne ubekendt, at da Staten traadte til med sit aarlige Tilskud af 20,000 Kr., var det Hensigten hermed i Form af Laan at sætte Digelaget i Stand til praktisk set at forlænge Amortisationstiden for Anlægslaanet, saaledes at den oprindelige Betalingstermin netop derved overskredes, hvoraf igen Følgen maatte blive en Fortsættelse af Gældsforholdet udover det oprindelig fastsatte Tidspunkt.

Det afgørende bliver imidlertid, at Digeskatyderne ud fra Erfaringerne i de forløbne Aar om Vedligeholdelsespligtens Betydning umuligt for Alvor kunne tro, at denne Pligt skulde bortfalde, fordi Gælden blev betalt, og naar de særlig have anført, at den af dem gennemsnitlig med 27½ Øre pr. Enhed udrede Digeskat overstiger det ved Lovens Fremkomst forudsatte Beløb af 20 Øre, nemlig 18½ Øre til Renter og Afdrag af Anlægsomkostningerne og 1½ Øre til Vedligeholdelse, kan Rigtigheden af denne Forudsætning ikke anerkendes. Naar man i 1875 kunde sætte Digeskatten til 20 Øre pr. Enhed, havde dette sin Grund i, at Anlægslaanene paa det Tidspunkt endnu ikke vare fuldt optagne. Til Dækning af Renter og Afdrag for den paagældende Del af Laanene paalignedes der i 1875 Digeinteressenterne ikkun c. 33,000 Kr., medens Ligningen senere androg ca. 50,000 Kr. Alene denne Udgift svarer til en Digeskat af ca. 30 Øre pr. Enhed, og man har saaledes neppe ret vel haft Anledning til at tro, at det til Forrentning og Afdrag paa Laanene, til Digerens Vedligeholdelse, til Lønning og Administration m. m. vilde være tilstrækkeligt at paaligne det forudsatte Beløb af 20 Øre pr. Enhed. Der maatte i Betragtning af de da foreliggende Forhold under alle Omstændigheder regnes med en Digeskat af mindst 35 a 40 Øre pr. Enhed.

Grunden til, at Digerne saaledes langt fra kunne vedligeholde sig selv, søgte Interessenterne dels i den Omstændighed, at de ere blevne lagte paa for dybt Vand, dels i, at de aldrig ere blevne afleverede i færdig Stand.

Medens vi nærmere skulle komme tilbage til det førstnævnte Punkt og her kun skulle oplyse, at det er urigtigt, naar der i Fremstillingen henvises til de mange advarende Røster fra de ansvarløse Beboere, idet saadan Opposition, efter hvad der